

3. ULUSLARARASI ENERJİ VERİMLİLİĞİ FORUMU VE FUARI (UEVF-2012)

İlker ŞENGÜLER*

Enerji Verimliliği Haftası kapsamında gerçekleştirilen 3. Ulusal Enerji Verimliliği Forumu ve Fuarı 12-13 Ocak 2012 tarihlerinde WOW Convention Center Yeşilköy İstanbul' da gerçekleştirildi. Açılış töreninde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Başkan Yardımcısı Dr. Kıvanç Dinçer, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (YEGM) Genel Müdürü Yusuf Yazar, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Başkanı Mehmet Soğancı birer konuşma yaptı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız konuşmasına petrol ve doğal gazın 2050 yılına kadar ağırlığını koruyacağını, Türkiye'nin ithal ettiği bu kaynakların 2011 yılındaki maliyetinin 55 milyar dolar olduğunu söyledi.

Bakan Taner Yıldız, "Bu petrol ve doğal gazın kullanıldığı yerlerin hepsi enerji sektörü değil. Araçlarda kullandığımız petrol ve türevleri de bu değer kalemi içinde. 2011 yılı içindeyse 55 milyar doların 25 milyar doları, 15 milyondan fazla aracın tükettiği yakıt kalemini oluşturuyor." diye konuştu. Bakan Yıldız şöyle devam etti: "Türkiye petrol, doğal gaz ve kömür kaynaklarını yerli kaynaklar haline getirmeye çalışıyor. Son 10 yılda arama faaliyetleri 12 katına çıkardı. 2023 yılı hedefleri için eldeki yenilenebilir

enerji kaynakları yetersiz kalacak, bu nedenle başta nükleer enerji olmak üzere diğer enerji kaynaklarının da geliştirilmesi gerekiyor. Akkuyu'ya kurulacak olan nükleer enerji santrali 10 bin rüzgâr direğinin ürettiği enerjiye eşit bir üretim kapasitesine sahip olacak. Nükleer santralle ilgili projeler iklim değişikliğine de pozitif katkılar sağlayacaktır. Ayrıca hidroelektrik santrallere (HES) karşı çıkanlar var. Tabii ki enerji, Türkiye'nin güzelliklerinden biri olan çevre ve yeşil dostu olarak harekete geçirilmelidir. Zaman zaman çok hoyratça çalışan müteahhitlerimiz var, onları destekleyemem ama iyi niyetli olanları bir kenara koyuyorum. Unutulmamalıdır ki HES'lere karşı verilen mücadele bize yol, su, elektrik olarak değil doğal gaz ithalatı olarak geri dönecektir" dedi.

Bakan Yıldız, rüzgâr enerjisi ile ilgili projelerin toplam tutarının 20 milyar dolara ulaştığını belirterek, "Bu projelerin yerli kaynaklarla yapılması çok önemli. 2.5 MW'lık bir rüzgâr santralının her yönüyle Türkiye'de üretilmesiyle ilgili bir proje üzerinde de çalışılıyor. Bakanlığımız enerji verimliliği konusunda yakın zamanda bir strateji belgesi yayınlayacak. Türkiye'nin aydınlatmasına giden para 650 milyon lira. Sokak lambalarının tasarrufları için kamu ve özel sektöre görev düşüyor. 17 milyon armatürde yapılabilecek yüzde 50 civarında bir tasarruftan söz ediyoruz. Çimento fabrikalarının yalnızca baca ısısının bir süreçle değerlendirilmesi, 60 MW'lık enerji tüketimi olan bir fabrikanın 18 MW'lık enerjisini karşılayabilir" dedi.

Bakan Yıldız, Türkiye'deki enerji sektörüne 3.5 milyar dolarlık doğrudan bir yatırımın olduğunu hatırlatırken 2023 hedefleri doğrultusunda tasarruf yapmanın da bir

* Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Enerji Hammadde Etüt ve Arama Dairesi, Ankara

gereklilik olduğuna dikkat çekti: "Türkiye 2023 yılına kadar var olan enerji kalemlerini 2 katına çıkarmak zorunda. 120 bin MW'lık bir lisans müracaatı söz konusu. Bunun 50 bin MW'lık bölümü lisanslarını almış durumda. Bu firmaların yatırımlarını gerçekleştiriyor olması lazım. 2023 hedefine ulaşabilmeniz için yüzde 20'lik bir enerji tasarrufu da gerekiyor. Bu hedeflere ulaşabilmek için elimizdeki somut veriler bunun mümkün olduğunu gösteriyor." dedi.

Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (YEGM) Genel Müdürü Yusuf Yazar yaptığı konuşmada, YEGM'nin, 2011 yılındaki kanun hükmünde kararname ile kapatılan Elektrik İşleri Etüt İdaresi EİE'nin yerine, yenilenebilir enerji kaynakları ve teknolojileri, enerji verimliliği konularında faaliyetler yürütmek üzere kurulduğunu hatırlattı. Yusuf Yazar, enerji verimliliğinin iklim değişikliği, çevre, enerji güvenliği, enerjide dışa bağımlılık ve ekonomik gelişimimiz açısından tartışılmaz öneme sahip olduğunu söyleyerek her sektörü ilgilendiren ve etkileyen bir kapsama sahip olduğunu vurguladı.

Yazar, dünyanın ihtiyaç duyduğu temiz enerji devriminin göz ardı edilemez iki unsurunun yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği olduğunun altını çizerek kurum olarak bu iki konuya odaklandıklarını belirtti. Yusuf Yazar, enerjinin kullanıldığı her alanda daha verimli ve etkin kullanılmasını sağlamak için çaba içerisinde olduklarını söyledi. Bu kapsamda bilgilendirme, mevzuat geliştirme, eğitim ve proje destekleme de dahil olmak üzere geniş yelpazede çalışmalar yürüttüklerini, ilgili kurum ve kuruluşlarla, özel sektör ve sivil toplum temsilcileriyle iş birliği yaptıklarını belirtti.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Başkanı Mehmet Soğancı enerjiden yararlanmanın çağdaş bir insan hakkı olduğunu söyleyerek enerjinin tüm tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve sürdürülebilir bir şekilde sunulmasının temel bir enerji politikası olması gerektiğini belirtti. Mehmet Soğancı enerji üretiminde ağırlığın yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına verilmesi gerektiğini vurguladı. Enerji planlamaları yapılırken hedeflenmesi gerekenlerin ulusal ve kamusal çıkarların korunması, toplumsal yararın artırılması, yurtaşların ucuz, sürekli ve güvenilir enerjiye kolaylıkla erişebilmesi olduğunu ifade etti. Mehmet Soğancı konuşmasında; "Türkiye'de çeşitli kurumların yaptığı araştırmalar tüm sektörlerin ortalaması göz önüne alındığında en az yüzde 25 oranında enerji tasarrufu potansiyeli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum enerji verimliliği iyileştirmelerinin maliyet etkin bir şekilde yapılabileceğini göstermektedir." dedi.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar Kurumundan (TÜBİTAK) Dr. Kıvanç Dinçer, Türkiye ekonomisindeki cari açığın önemli kısmının enerji ithalinden kaynaklandığına dikkat çekti. "TÜBİTAK olarak bunun ne kadar önemli olduğunu biliyoruz." diyen Dinçer, 2003-2011 yılları arasında enerji konulu projelere 216 proje için 30 milyon liranın üzerinde kaynak aktarıldığını, enerji verimliliği alanında ise 95 projeye 11 milyon lira hibe destek sağlandığını bildirdi. Dinçer, "Enerji verimliliği alanında faaliyet gösteren firmalarımızı TÜBİTAK Ar-Ge teşviklerinden yararlanmaya davet ediyorum. Aynı şekilde üniversitemize de bu konuda önemli hibe destekleri veriyoruz.

Öte yandan enerji verimliliği konusunda ciddi projeler yürütüyoruz. Bu proje ve desteklerle enerjide yerlilik oranının her geçen gün artacağına inanıyoruz.” diye konuştu.

Türkiye Odalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu yaptığı konuşmada, enerji tasarrufu sağlamanın petrol bulmakla eş değer olduğunu söyledi. Ülkemizde enerjinin çok ciddi biçimde verimsiz kullanıldığına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, “Biz sanayide bir ürün elde etmek için Avrupalının iki katı enerji kullanmak zorundayız. Türkiye, 1.000 dolarlık katma değer elde etmek için 270 kilo petrol eş değeri harcıyor, Almanya aynı üretim için 160 kilo petrol eş değeri harcıyor. Çünkü enerjisini verimli kullanıyor” diye konuştu. Sanayicilere bu konuda önemli görevler düştüğüne dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, Enerji Bakanlığının enerji verimliliğine yönelik ciddi destekleri bulunduğunu, bunların değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. TOBB Başkanı, “Enerji tasarrufu ettikçe para kazanırsınız, yani bu işte bedava para var.” diye konuştu.

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mahmut Mücahit Fındık, enerjiyi verimsiz kullanmanın sürdürülebilir bir tarafı olmadığını belirtti. Bir verimlilik kültürünün yaratılması gerektiğini aktaran Mahmut Mücahit Fındık, kolay olmayan ama zorunlu bir dönüşümün yaşanmasının şart olduğunu hatta bu konuda bir seferberlik oluşturulması gerektiğini dile getirdi. Hanelerde kullanılan 24 milyon buzdolabını örnek veren Başkan Fındık, “Bunların 15 milyonu verimliliği düşük ürünlerden oluşuyor. Bunların tamamının A+ ürünlerle değiştirilmesi Keban Barajı, bunların A++ ürünlerle değiştirilmesi ise Atatürk

Barajı'nın elde ettiği elektrik miktarı kadar tasarruf yapabilecek.” diye konuştu. Enerji sektöründeki dezenformasyona da değinen Komisyon Başkanı Mahmut Mücahit Fındık, “Nükleer enerjinin enerji talebimizi karşılayabilmesindeki önemi, bu dezenformasyon fazlalığı nedeniyle yeterince anlaşılmıyor.” dedi.

Açılışın ardından Sanayide Enerji Verimliliğinin Artırılması Projeleri (SEVAP), Enerji Verimli Endüstriyel Tesis (EVET) ve Enerji Verimli Ürün (EVÜ) olmak üzere üç kategoride gerçekleşen Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nın (SENER-12) dereceye giren kurumları için düzenlenen törende kazanan kurumların yöneticilerine ödülleri takdim edildi.

Ülkemizde 1981 yılından bu yana aralıksız kutlanan Enerji Verimliliği Haftası kapsamında yapılan önemli etkinliklerden biri olan UEVF 2012' ye kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörden yöneticiler, uzmanlar ve akademisyenler katıldı.

Yaklaşık 3.000 m² lik bir alanda 80' in üzerinde yerli ve yabancı firmanın katılımıyla gerçekleşen 3. Ulusal Enerji Verimliliği Forum ve Fuarında iki gün boyunca 4 ayrı salonda “İllerde Enerji Verimliliği, Enerji ve Çevre Teknolojileri, Aydınlatma ve LED Teknolojileri, Binalarda Enerji Verimliliği, Enerji Verimli Ürün Teknolojileri, Yerinden Üretim ve Yenilenebilir Enerjiler, Sanayi ve Enerji Çevrim Sektörü, Ulaşım ve Şehir Planlama, İklim Değişikliği ve Enerji Verimliliği, Enerji Verimliliğinin Emisyon Azaltımına Etkileri, Atık Teknolojileri, Karbon Ticareti gibi önemli konu başlıkları altında sunumlar yapıldı.